

פרשת שמות

שמות א 1 – 11

¹ אלה הם שמות בני ישראל אשר באו למצרים עם יעקב. כל איש בא עם בני ביתו: ² ראובן, שמעון, לוי ויהודה, ³ יששכר, זבולון ובנימין, ⁴ דן ונפתלי, גד ואשר. ⁵ כל צאצאי יעקב מנו שבעים איש. יוסף כבר היה במצרים. ⁶ יוסף מת, מתו גם כל אחיו, וכל בני הדור ההוא. ⁷ בני ישראל הולידו ילדים והתרבו בהמוניהם. הם התעצמו עד מאוד, והארץ התמלאה בהם.

⁸ אז קם מלך חדש במצרים אשר לא הכיר את יוסף. ⁹ הוא אמר לעמו: "הנה העם של בני ישראל רב ועצום מאתנו. ¹⁰ בואו נערים עליו, שאם לא כן הוא ימשיך להתרבות. כאשר תפרץ מלחמה גם הוא יצטרף לשונאינו, ילחם בנו ויצא מן הארץ." ¹¹ לכן מנו המצרים פקידים האחראים על עבודות כפייה, כדי לייסר בנשיאת משאות כבדים את בני ישראל. כך בנה עם ישראל לפרעה ערי אחסון, את פתם ואת רעמסס. ¹² ואולם, ככל שענו את העם כך הוא התרבה והתפשט, והמצרים פחדו מפני בני ישראל. ¹³ לכן העבידו המצרים את בני ישראל בפרך. ¹⁴ הם מררו את חייהם בעבודה קשה, בטיט ובלבנים, בכל עבודות השדה, ובכל עבודה שהיא. הם העבידו אותם בפרך.

¹⁵ אז קרא מלך מצרים למילדות העבריות. אשר שם האחת היתה שפרה, ושם השנייה פועה. ¹⁶ וכך הורה להן ואמר: "כאשר אתן מילדות את הנשים העבריות הביטו על כסא האבן. אם נולד בן – הרגו אותו, ואם נולדה בת – השאירו אותה בחיים." ¹⁷ אבל המילדות יראו את אלהים, ולא עשו כפי שהורה להן מלך מצרים, אלא השאירו את הילדים

בחיים. ¹⁸ קרא מֶלֶךְ מִצְרַיִם לְמִילָדוֹת וְאָמַר לָהֶן: "מְדוּעַ עָשִׂיתֶן אֶת הַדָּבָר
הַזֶּה? לָמָּה הִשְׁאַרְתֶּן בַּחַיִּים אֶת הַיְלָדִים?" ¹⁹ עָנּוּ הַמִּילָדוֹת לְפָרְעָה:
"הַנָּשִׁים הָעֵבְרִיּוֹת אֵינָן כְּמוֹ הַנָּשִׁים הַמִּצְרִיּוֹת. הֵן חֹזְקוֹת וְנִמְרָצוֹת. הֵן
כָּבֵר יְלָדוֹ לְפָנַי שֶׁבָּאָה אֵלֵיהֶן הַמִּילָדוֹת". ²⁰ לָכֵן הִיטִיב אֱלֹהִים עִם
הַמִּילָדוֹת, וְהָעַם הִתְרַבָּה וְהִתְעַצַּם מְאֹד. ²¹ כִּיֹּן שֶׁהַמִּילָדוֹת יָרְאוּ אֶת
הָאֱלֹהִים, הוּא הִקִּים לָהֶן מִשְׁפָּחָה. ²² אַז צָוָה פָּרְעָה עַל כָּל עַמּוֹ וְאָמַר:
"כָּל בֶּן שֶׁיֵּלֵד הִשְׁלִיכוּ לַיָּאֹר. אָבֵל כָּל בֵּת הַשְּׂאִירוּ בַּחַיִּים".

¹ אִישׁ מִבֵּית לְוִי הֵלֵךְ וְלָקַח לְאִשָּׁה בֵּת מִבֵּית לְוִי. ² הָאִשָּׁה הָרְתָה
וַיֵּלְדָה בֵּן. כֹּאשֶׁר רָאָתָה כִּי הוּא בְרִיא וַיִּפֶּה הַחֲבִיָּאָה אוֹתוֹ בְּמִשְׁךְ שְׁלוֹשָׁה
חֳדָשִׁים. ³ כֹּאשֶׁר לֹא יָכְלָה עוֹד לְהַחֲבִיא אוֹתוֹ, לָקַחָה עִבּוּרוֹ תְּבָה עֲשׂוּיָה
מִקְנֵה סוּף וְצִפְתָּה אוֹתָהּ בְּחֹמֶר וּבְזָפֶת. הִיא שָׁמָּה בַּתְּבָה אֶת הַיֵּלֵד,
וְהִנִּיחָה אוֹתָהּ בֵּין קִנֵּי הַסּוּף עַל שִׁפְתֵי הַיָּאֹר. ⁴ אָחוֹתוֹ הִתִּיצְבָה מֵרְחוֹק,
כְּדִי לִדְעוֹת מָה יִקְרָה לְאָחִיהָ.

⁵ אַז יָרְדָה בֵּת פָּרְעָה לְרֹחֶץ בַּיָּאֹר, בְּעוֹד נִעְרוֹתֶיהָ מִהִלְכוֹת לְאֶרֶץ שִׁפְתֵי
הַיָּאֹר. הִיא רָאָתָה אֶת הַתְּבָה בְּתוֹךְ קִנֵּי הַסּוּף, וְשָׁלְחָה אֶת שִׁפְחָתָה.
הַשִּׁפְחָה הִבִּיָּאָה אֵלֶיהָ אֶת הַתְּבָה. ⁶ כֹּאשֶׁר פָּתְחָה בֵּת פָּרְעָה אֶת הַתְּבָה
רָאָתָה אֶת הַיֵּלֵד, וְהִנִּיחָה הַתִּינוֹק בּוֹכָה. הִיא רָחַמָה עָלָיו וְאָמְרָה: "מִיֵּלְדֵי
הָעֵבְרִים הוּא". ⁷ אַז אָמְרָה אָחוֹתוֹ שֶׁל הַתִּינוֹק אֵל בֵּת פָּרְעָה: "הֵאֵם
תִּרְצִי שְׂאֵלָךְ וְאֶקְרָא לְאִשָּׁה מִיִּנְקוֹת מִן הָעֵבְרִיּוֹת, כְּדִי שֶׁתִּנִּיק לָךְ אֶת
הַיֵּלֵד?" ⁸ עָנְתָה לָהּ בֵּת פָּרְעָה: "לֵכִי". הִלְכָה הַנִּעְרָה וְקִרְאָה לְאֵם הַיֵּלֵד.
⁹ אָמְרָה בֵּת פָּרְעָה לְמִיִּנְקוֹת: "קַחִי אֶת הַיֵּלֵד הַזֶּה וְהִנִּיקִי אוֹתוֹ עִבּוּרִי,
וְאֶתֶן לָךְ אֶת שְׂכָרִי". הָאִשָּׁה לָקַחָה אֶת הַיֵּלֵד וְהִנִּיקָה אוֹתוֹ. ¹⁰ כֹּאשֶׁר
הַיֵּלֵד גָּדַל הִבִּיָּאָה אוֹתוֹ הַמִּיִּנְקוֹת לְבֵת פָּרְעָה, וְהוּא הָיָה לָהּ לְבֵן. הִיא

קראָה לוֹ מֹשֶׁה, וְהִסְבִּירָהּ: "כִּי מִשִּׁיתִי אוֹתוֹ מִן הַיָּמִים".

¹¹ וְכִךְ הָיָה בַּיָּמִים הֵהֵם. מֹשֶׁה גָּדַל, יָצָא אֶל אַחִיו, וְרָאָה אוֹתָם מִתְעַנְיִים בְּעִבּוּדוֹת כְּפִיָּה. הוּא רָאָה אִישׁ מִצְרֵי מִכָּה אִישׁ עִבְרֵי מֵאַחִיו. ¹² מֹשֶׁה הִסְתַּכֵּל סְבִיבוֹ, וְכֹאשֶׁר רָאָה שָׂאִין אִישׁ הֶרֶג אֶת הַמִּצְרֵי וְטָמַן אוֹתוֹ בַּחּוּל. ¹³ בַּיּוֹם הַבֹּא יָצָא וְרָאָה שְׁנֵי אַנְשִׁים עִבְרִים רְבִים. הוּא שָׁאל אֶת הָרֶשַׁע: "לָמָּה אַתָּה מִכָּה אֶת חֲבֵרְךָ?" ¹⁴ עָנָה לוֹ הָאִישׁ: "מִי מָנָה אוֹתְךָ לְמוֹשֵׁל וְשׁוֹפֵט עָלֵינוּ? הָאֵם אַתָּה מִתְכַּוֵּן לְהִרְגֵנוּ אוֹתִי כְּפִי שֶׁהִרְגַתְּ אֶת הַמִּצְרֵי?" מֹשֶׁה פָּחַד וְחָשַׁב לְעֲצָמוֹ: "אֲכֹן, הַדְּבַר נוֹדַע".

¹⁵ כֹּאשֶׁר שָׁמַע פְּרַעֲוָה עַל הַדְּבַר הַזֶּה, רָצָה לְהִרְגֵנוּ אֶת מֹשֶׁה. מֹשֶׁה בָּרַח מִפְּנֵי פְרַעֲוָה, קָבַע אֶת מוֹשְׁבּוֹ בְּאֶרֶץ מִדְיָן, וְהִתְיַשֵּׁב לְיַד הַבְּאֵר. ¹⁶ לָכֵן מִדְיָן הָיוּ שִׁבְעַת בְּנוֹת. הֵן בָּאוּ וְשָׂאָבוּ מֵיָם, וְאָז מָלְאוּ אֶת הַתְּעֵלוֹת כְּדִי לְהִשְׁקוֹת אֶת צֹאן אֲבִיהֶן. ¹⁷ אָז בָּאוּ הָרוּעִים וְגִרְשׁוּ אֶת הַבְּנוֹת. וְאוֹלָם, מֹשֶׁה קָם וְהִצִּיל אוֹתָן, וְהִשְׁקָה אֶת הַצֹּאן שֶׁלָּהֶן. ¹⁸ כֹּאשֶׁר חָזְרוּ אֶל רְעוּאֵל אֲבִיהֶן, הוּא שָׁאל: "מִדּוּעַ מְהֵרָתֵן לְחַזֵּר הַיּוֹם?" ¹⁹ עָנָה: "אִישׁ מִצְרֵי הִצִּיל אוֹתָנוּ מִיַּד הָרוּעִים, וְגַם שָׂאָב עִבּוּרֵנוּ מֵיָם וְהִשְׁקָה אֶת הַצֹּאן". ²⁰ אָמַר רְעוּאֵל אֶל בְּנוֹתָיו: "הֵיכֵן הוּא? לָמָּה עֲזַבְתֶּן אֶת הָאִישׁ? קָרְאוּ לוֹ כְּדִי שְׂיֵאכַל אִכְלֵנוּ". ²¹ מֹשֶׁה הִסְכִּים לְגוֹר אֶצֶל הָאִישׁ, וְזֶה נָתַן לְמֹשֶׁה אֶת בֵּיתוֹ צִפְרָה לְאִשָּׁה. ²² צִפְרָה יָלְדָה בָּן, וְהוּא קָרָא לוֹ גִּרְשָׁם, כִּי אָמַר: "גֵּר הָיִיתִי בְּאֶרֶץ זָרָה".

²³ בְּמַהֲלֹךְ הַיָּמִים הָרַבִּים הָהֵם מִתּ מֶלֶךְ מִצְרַיִם. בְּנֵי יִשְׂרָאֵל נֶאֱנָחוּ בְּגִלְלַת הָעִבּוּדָה וְזָעְקוּ. זָעַקְתֶּם בְּגִלְלַת הָעִבּוּדָה עָלְתֶּה אֶל אֱלֹהִים. ²⁴ אֱלֹהִים שָׁמַע אֶת אֲנַחְתֶּם. הוּא זָכַר אֶת בְּרִיתוֹ עִם אֲבֹרָהֶם, עִם יִצְחָק וְעִם יַעֲקֹב. ²⁵ אֱלֹהִים רָאָה אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאֱלֹהִים יָדַע.

¹ מֹשֶׁה הָיָה רוֹעֵה אֶת צֹאן יִתְרוֹ חוֹתְנוֹ, כֹּהֵן מִדִּין. הוּא הוֹבִיל אֶת הַצֹּאן אֶל תּוֹךְ הַמִּדְבָּר, וּבָא אֶל הַר הָאֱלֹהִים, אֶל חֲרֵב. ² אַז נִרְאָה אֵלָיו מִלְאֲךָ יְהוָה בְּלִהְבֵּת אֵשׁ מִתּוֹךְ הַסֵּנֶה. מֹשֶׁה הִבִּיט וְהִנֵּה הַסֵּנֶה בּוֹעֵר בָּאֵשׁ, אֲךָ הַסֵּנֶה אֵינוֹ נִשְׂרָף. ³ אָמַר מֹשֶׁה: "אֶסְטָה מִהַדְרֹךְ כְּדִי לִרְאוֹת אֶת הַמַּרְאֵה הַנִּפְלֵא הַזֶּה. מִדּוּעַ אֵין הַסֵּנֶה נִשְׂרָף?" ⁴ כַּאֲשֶׁר רָאָה יְהוָה שֶׁמֹּשֶׁה סָטָה מִהַדְרֹךְ כְּדִי לִרְאוֹת אֶת הַמַּחְזָה, קָרָא אֵלָיו מִתּוֹךְ הַסֵּנֶה וְאָמַר: "מֹשֶׁה! מֹשֶׁה!" עָנָה מֹשֶׁה: "הִנְנִי." ⁵ אָמַר יְהוָה: "אַל תִּתְקַרֵּב לְכָאן. חֲלֹץ אֶת נַעֲלֶיךָ מֵעַל רַגְלֶיךָ, כִּי הַמָּקוֹם אֲשֶׁר אַתָּה עוֹמֵד עָלָיו הוּא אֲדָמָה קְדוֹשָׁה." ⁶ הוּא הַמְּשִׁיף וְאָמַר: "אֲנִי אֱלֹהֵי אַבְיָךְ, אֱלֹהֵי אַבְרָהָם, אֱלֹהֵי יִצְחָק וְאֱלֹהֵי יַעֲקֹב." אַז הִסְתִּיר מֹשֶׁה אֶת פָּנָיו, כִּי פָחַד לְהִבִּיט בְּאֱלֹהִים.

⁷ אָמַר יְהוָה: "אֲכַן, רְאִיתִי אֶת סִבְלוֹ שֶׁל עַמִּי אֲשֶׁר בְּמִצְרַיִם, וְשָׁמַעְתִּי אֶת זַעֲקָתְךָ מִפְּנֵי הַמַּפְקָחִים הַלּוֹחֲצִים אוֹתְךָ. דַּבֵּר מִכְּאוּבֵיהֶם יְדוּעַ לִי. ⁸ לְכֵן יִרְדֹּתִי כְּדִי לְהַצִּיל אֶת הָעָם מִיַּד מִצְרַיִם, וְלְהַעֲלוֹת אוֹתְךָ מִן הָאָרֶץ הַהִיא אֶל אֶרֶץ טוֹבָה וְרוֹחֲבָה, אֶל אֶרֶץ זָבֶת חֶלֶב וְדִבְשׁ, אֶל הַמָּקוֹם שֶׁל הַכְּנַעֲנִים וְהַחִתִּים, הָאֲמָרִים וְהַפְּרִזִּים, הַחִוִּיִּים וְהַיְבוּסִים. ⁹ וְעַתָּה, הִנֵּה זַעֲקַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל הִגִּיעָה אֵלַי, וְגַם רְאִיתִי אֶת הַדְּכוּי אֲשֶׁר הַמִּצְרַיִם מִדְּכָאִים אוֹתְךָ. ¹⁰ וְכַעַת לֶךְ בְּשִׁלְיחוֹתִי אֶל פְּרַעֲהַ, וְהוֹצֵא אֶת עַמִּי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם." ¹¹ עָנָה מֹשֶׁה וְאָמַר אֶל אֱלֹהִים: "מִי אֲנִי שְׂאֵלְךָ אֶל פְּרַעֲהַ, וְאוֹצִיא אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם?" ¹² אָמַר אֱלֹהִים: "כִּי אֲנִי אֶהְיֶה אִתְּךָ. וְזֶה יְהִי לְךָ הָאוֹת שֶׁאֲנִי שֹׁלְחָתִי אוֹתְךָ. כַּאֲשֶׁר תּוֹצִיא אֶת הָעָם מִמִּצְרַיִם, אַתְּם תַּעֲבֹדוּ אֶת הָאֱלֹהִים עַל הָהָר הַזֶּה."

¹³ אַז אָמַר מֹשֶׁה אֶל הָאֱלֹהִים: "אִם אָבוֹא אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַר לָהֶם: 'אֱלֹהֵי אֲבוֹתֵיכֶם שִׁלַּח אוֹתִי אֵלֵיכֶם', וְהֵם יִשְׁאָלוּ אוֹתִי: 'מָה שְׁמוֹ?' מָה אֶעֱנֶה לָהֶם?" ¹⁴ אָמַר אֱלֹהִים אֶל מֹשֶׁה: "אֶהְיֶה אֲשֶׁר אֶהְיֶה." וְהוֹסִיף: "כִּי תֹאמַר לְבְנֵי יִשְׂרָאֵל: 'אֶהְיֶה שֹׁלַח אוֹתִי אֵלֵיכֶם'." ¹⁵ עוֹד אָמַר אֱלֹהִים

אֵל מֹשֶׁה: "כֹּה תֹאמַר אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל: 'יְהוָה אֱלֹהֵי אֲבוֹתֵיכֶם, אֱלֹהֵי אַבְרָהָם, אֱלֹהֵי יִצְחָק וְאֱלֹהֵי יַעֲקֹב שָׁלַח אוֹתִי אֵלֵיכֶם'. זֶה שְׁמִי לְעוֹלָם, וְזֶה הַזְכָּרוֹן שְׁלִי לְדוֹר וָדוֹר.¹⁶ לֵךְ וְאִסֹּף אֶת זַקְנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַר לָהֶם: 'יְהוָה אֱלֹהֵי אֲבוֹתֵיכֶם נִרְאָה אֵלַי, אֱלֹהֵי אַבְרָהָם, יִצְחָק וְיַעֲקֹב וְאָמַר: אֲנִי אֵינְךָ זֹכֵר אֶתְכֶם, וְאֵת מֶה שֶׁעָשׂוּ לָכֶם בְּמִצְרַיִם.¹⁷ הִבְטַחְתִּי לְהַעֲלוֹת אֶתְכֶם מִסְבָּלוֹת מִצְרַיִם אֶל אֶרֶץ שֶׁל הַכְּנַעֲנִים וְהַחִתִּים, הָאֲמָרִים וְהַפְּרָזִים, הַחַוִּיִּים וְהַיְבוּסִים, אֶל אֶרֶץ זָבַת חֶלֶב וְדַבְשׁ'.¹⁸ הֵם יִשְׁמְעוּ לְקוֹלִי, וְאֵתָהּ, יַחַד עִם זַקְנֵי יִשְׂרָאֵל, תָּבוֹאוּ אֶל מֶלֶךְ מִצְרַיִם וְתֹאמְרוּ לוֹ: 'יְהוָה אֱלֹהֵי הָעִבְרָיִים נִגְלָה אֵלַינִי. וְעַתָּה, תֵּן לָנוּ בְּבִקְשָׁה לְלַכֵּת מִרְחֹק שָׁל שְׁלוֹשָׁה יָמֵי הַלִּיכָה בְּמִדְבָּר, כְּדֵי שֶׁנִּזְבַּח לַיהוָה אֱלֹהֵינוּ.¹⁹ וְאוֹלָם, אֲנִי יוֹדֵעַ שֶׁמֶלֶךְ מִצְרַיִם לֹא יִתֵּן לָכֶם לְלַכֵּת, אֲלֵא אִם כֵּן רַק יָד חֲזָקָה תִּתְּנֵנִי אוֹתוֹ לָכֶּה.²⁰ לֵכֵן אוֹשִׁיט אֶת יָדִי וְאֶכְהָ אֶת מִצְרַיִם. אֶעֱשֶׂה בְּקִרְבָּה מַעֲשֵׂי נִפְלְאוֹתַי, וְאַחֲרַי כֵּן הוּא יִשְׁלַח אֶתְכֶם.²¹ אֲגַרֵּם לָכֶּה שֶׁהָעַם הַזֶּה יִמָּצֵא חַן בְּעֵינֵי מִצְרַיִם, וְכִאֲשֶׁר תֵּלְכוּ מִשָּׁם, לֹא תֵּלְכוּ בְּיָדַי רִיקוֹת.²² אִשָּׁה תִּבְקַשׁ מִשְׁכַּנְתָּהּ וּמִדִּירַת בֵּיתָהּ חֲפָצֵי כֶּסֶף וְחֲפָצֵי זָהָב וּבְגָדִים, וְאִתָּם תִּשְׂמְנוּ אוֹתָם עַל בְּנֵיכֶם וּבְנוֹתֵיכֶם, וְכֹה תִּבְזְזוּ אֶת מִצְרַיִם'."

¹⁷ אֵז עֲנָה מֹשֶׁה וְאָמַר: "וַיִּמָּה אִם הָעַם לֹא יֵאֱמִינוּ לִי וְלֹא יִשְׁמְעוּ בְּקוֹלִי, אֲלֵא יֹאמְרוּ: 'יְהוָה לֹא נִרְאָה אֵלַיךְ?'² אָמַר לוֹ יְהוָה: "מָה יֵשׁ בְּיָדְךָ?" עֲנָה: "מִטָּה".³ אָמַר: "הַשְּׁלֵךְ אוֹתוֹ אֶרְצָה". מֹשֶׁה הִשְׁלִיךְ אֶת הַמִּטָּה אֶרְצָה, הַמִּטָּה הִפְךָ לְנַחֵשׁ, וּמֹשֶׁה בָּרַח מִפְּנָיו.⁴ אָמַר יְהוָה אֶל מֹשֶׁה: "הוֹשִׁט אֶת יָדְךָ וְאַחֲזֵ בְזָנְבוֹ". הוֹשִׁיט מֹשֶׁה אֶת יָדוֹ וְהִחֲזִיק בּוֹ, וְהִנָּחֵשׁ הִפְךָ לְמִטָּה בְּכַף יָדוֹ.⁵ "עֲשֵׂה זֹאת כְּדֵי שֶׁיֵּאֱמִינוּ שֶׁנִּרְאָה אֵלַיךְ יְהוָה, אֱלֹהֵי אֲבוֹתֵיכֶם, אֱלֹהֵי אַבְרָהָם, אֱלֹהֵי יִצְחָק וְאֱלֹהֵי יַעֲקֹב".⁶ עוֹד אָמַר לוֹ יְהוָה: "שִׂים נָא אֶת יָדְךָ בְּחִיקְךָ". מֹשֶׁה שָׂם אֶת יָדוֹ בְּחִיקוֹ, וְכִאֲשֶׁר הוֹצִיא

אותה, והנה היתה ידו מצרעת כשֶׁלֶג. ⁷ אז אמר יהוה: "השב את ידך אל חיקך", ומִשָּׁה השיב את ידו אל חיקו. כִּאֲשֶׁר הוֹצִיא אותה מחיקו, היא שָׁבָה וְנִהְיְתָה כִּשְׂאֵר בְּשָׂרוֹ. ⁸ "ואם הם לא יאמינו לך ולא ישמעו לקול האות הראשון, הם יאמינו לקול האות השני. ⁹ ואם הם לא יאמינו גם לשני האותות האלה ולא ישמעו לקולך, אז קח ממימי היאור ושפך על היבִּשָׁה, והמים אשר תקח מן היאור יהפכו על היבִּשָׁה לדם".

¹⁰ אז אמר מִשָּׁה אל יהוה: "בִּבְקִשָּׁה, אֲדוֹנִי, אֵינְנִי מְצַטִּין בְּדַבּוּר, לֹא הִצְטִינִתִּי בְּכַף בְּעֵבֶר, וְגַם אֵינְנִי כֹזֵה עֲכָשׁוֹ, כִּאֲשֶׁר אַתָּה מְדַבֵּר אֵל עַבְדְּךָ כִּי כִבֵּד פָּה וּכְבֹד לְשׁוֹן, אָנִי". ¹¹ אָמַר אֵלָיו יהוה: "מִי נָתַן אֶת הַפֶּה לְאָדָם? מִי גִוַּרם לוֹ לִהְיוֹת אֵלִים אוֹ חֲרָשׁ, לְרֹאוֹת אוֹ לִהְיוֹת עוֹר? הֲאִם לֹא אָנִי הוּא, יְהוָה? ¹² וְכַעַת, לֵךְ, וְאָנִי עֹצְמִי אֶהְיֶה עִם פִּיךָ, וְאַנְחָה אוֹתְךָ מָה לוֹמֵר". ¹³ אָמַר מִשָּׁה: "בִּבְקִשָּׁה, אֲדוֹנִי, שְׁלַח נָא מִיִּשְׁהוּ אַחֲרַי". ¹⁴ אז כַּעַס יְהוָה עַל מִשָּׁה וְאָמַר: "הֲאִם אֵין אֶת אֶהֱרֹן אַחִיךָ, הַלֵּוִי? אָנִי יוֹדֵעַ שֶׁהוּא מְדַבֵּר הַיֵּטֵב. הִנֵּה הוּא יוֹצֵא לְקִרְאָתְךָ, וְכִאֲשֶׁר יִרְאֶה אוֹתְךָ הוּא יִשְׂמַח בְּלִבּוֹ. ¹⁵ אַתָּה תְּדַבֵּר אֵלָיו וְתִשָּׂא אֶת הַמְּלִים בְּפִיו, וְאָנִי עֹצְמִי אֶהְיֶה עִם פִּיךָ וְעִם פִּיו, וְאַנְחָה אֶתְכֶם מָה לַעֲשׂוֹת. ¹⁶ הוּא יְדַבֵּר בְּמִקּוֹמְךָ אֵל הָעָם. הוּא יְהִי לְךָ לְפֶה, וְאַתָּה תִּהְיֶה לוֹ לְאֵלֵיהֶם. ¹⁷ קַח אֶת הַמָּטָה הַזֶּה בְּיָדְךָ, וְאַתָּה תַעֲשֶׂה אֶת הָאוֹתוֹת".

¹⁸ מִשָּׁה הֵלַךְ וְשָׁב אֵל יִתְרַ חוֹתְנוֹ וְאָמַר לוֹ: "הֲרָשָׁה נָא לִי לְלַכֵּת וּלְשׁוּב אֵל אַחִי אֲשֶׁר בְּמִצְרַיִם, כִּדִּי שִׂאֲרָאָה אִם עוֹדֵם חַיִּים". אָמַר יִתְרוֹ לְמִשָּׁה: "לֵךְ לְשָׁלוֹם". ¹⁹ אָמַר יְהוָה אֵל מִשָּׁה בְּמִדְיָן: "לֵךְ, שׁוּב לְמִצְרַיִם, כִּי יִתֵּן כָּל הָאֲנָשִׁים הַמְּבַקְשִׁים לְהַרְגֵךָ אוֹתְךָ". ²⁰ לָקַח מִשָּׁה אֶת אִשְׁתּוֹ וְאֶת בְּנָיו, הֲרָכִיב אוֹתָם עַל הַחֲמֹר וְשָׁב לְאֶרֶץ מִצְרַיִם. אֶת מָטָה הָאֵלֵהִים לָקַח מִשָּׁה בְּיָדוֹ. ²¹ אָמַר יְהוָה אֵל מִשָּׁה: "כִּאֲשֶׁר תִּלָּךְ כִּדִּי לְשׁוּב לְמִצְרַיִם, שִׂים לִבְּךָ, אֶת כָּל הַמוֹפְתִים אֲשֶׁר נָתַתִּי לְךָ כּוֹחַ לַעֲשׂוֹת, עֲשֵׂה אוֹתָם לְפָנַי

פְּרַעַה. אָבֵל אֲנִי אֶקְשִׁיחַ אֶת לְבוֹ וְהוּא לֹא יִשְׁלַח אֶת הָעַם. ²² אַז תֹּאמַר אֶל פְּרַעַה, כֹּף אוֹמֵר יְהוּה: 'יִשְׂרָאֵל הוּא בְּנִי בְכוֹרִי. ²³ אֲמַרְתִּי לָךְ: שְׁלַח אֶת בְּנֵי כְּדֵי שְׁיַעֲבֹד אוֹתִי, אָבֵל סִרְבַּת לְשַׁלַּח אוֹתוֹ. לָכֵן הִנֵּה אֲנִי עוֹמֵד לְהַרְגֶּךָ אֶת בְּנֶךָ בְּכוֹרְךָ". ²⁴ וְכֹף הָיָה בְּדַרְךָ, בְּמִקוֹם הַלְיִנָּה, יְהוּה פָּגַשׁ אֶת מֹשֶׁה וְרָצָה לְהַמִּית אוֹתוֹ. ²⁵ אַז לָקַחָהּ צִפּוֹרָה אֶבֶן צוּר וְכָרְתָהּ אֶת עַרְלַת בְּנָהּ, נִגְעָה אֶתָּה בְּרִגְלֶיךָ, וְאָמְרָה: "הֲרִי אֶתָּה לִי חֵתֵן דְּמִים". ²⁶ הוּא הִרְפָּה מִמֹּשֶׁה, וְאִזּוּ הִיא אָמְרָה: "אֶתָּה חֵתֵן דְּמִים", בְּזָכוֹת הַמִּילָה. ²⁷ אָמַר יְהוּה אֶל אֶהֱרֹן: "לֵךְ לְמַדְבָּר לְקַרְאֵת מֹשֶׁה". אֶהֱרֹן הֵלֵךְ, פָּגַשׁ אֶת מֹשֶׁה בְּהַר הָאֱלֹהִים וַנִּשְׁקוּ לוֹ. ²⁸ מֹשֶׁה סִפֵּר לְאֶהֱרֹן אֶת כָּל דִּבְרֵי יְהוּה אֲשֶׁר שְׁלַח אֹתוֹ, וְאֶת כָּל הָאוֹתוֹת אֲשֶׁר צִוָּה עָלָיו. ²⁹ אַז הִלְכוּ מֹשֶׁה וְאֶהֱרֹן וְאֶסְפוּ אֶת כָּל זִקְנֵי יִשְׂרָאֵל. ³⁰ אֶהֱרֹן סִפֵּר אֶת כָּל הַדְּבָרִים אֲשֶׁר אָמַר יְהוּה אֶל מֹשֶׁה, וְהוּא עָשָׂה אֶת הָאוֹתוֹת לְעֵינֵי הָעַם, ³¹ וְהָעַם הֶאֱמִין. כֹּאֲשֶׁר שָׁמְעוּ שִׁיהוּה זָכַר אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, וְכִי רָאָה אֶת הַסֶּבֶל שֶׁלָּהֶם, הֵם קִדְּוּ וְהִשְׁתַּחֲוּוּ.

¹ ה' אַחֲרַי כֹּף בָּאוּ מֹשֶׁה וְאֶהֱרֹן וְאָמְרוּ אֶל פְּרַעַה: "כֹּף אוֹמֵר יְהוּה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל: 'שְׁלַח אֶת עַמִּי כְּדֵי שְׁיַעֲרֹכוּ לְכַבּוֹדִי חַג בְּמַדְבָּר". ² אַךְ פְּרַעַה עָנָה: "מִי הוּא יְהוּה שֶׁאֲשַׁמַּע בְּקוֹלוֹ וְאֲשַׁלַּח אֶת יִשְׂרָאֵל? אֵינֶנִּי מִפִּיר אֶת יְהוּה, וְגַם אֶת יִשְׂרָאֵל לֹא אֲשַׁלַּח". ³ אָמְרוּ מֹשֶׁה וְאֶהֱרֹן: "אֱלֹהֵי הָעֵבְרִים נִגְלָה אֵלֵינוּ. הֲרִשָּׁה לָנוּ לְלַכֵּת מִרְחֹק שֶׁל שְׁלוֹשָׁה יָמִים הַלֵּיכָה בְּמַדְבָּר כְּדֵי שְׁנַזְבַּח לַיהוּה אֱלֹהֵינוּ, פֶּן יִפְגַּע בָּנוּ בְּדַבָּר אוֹ בַחֲרֹב". ⁴ אָבֵל מֶלֶךְ מִצְרַיִם אָמַר לָהֶם: "מֹשֶׁה וְאֶהֱרֹן, לָמָּה תִפְרִיעוּ לָעַם בְּמִלְאֲכַתוֹ? חֲזְרוּ לְעַבְדוּת הַכְּפִיָּה שְׁלָכֶם!" ⁵ וְעוֹד אָמַר פְּרַעַה: "בְּנֵי הָעַם רַבִּים כָּעַתָּה, וְאַתֶּם גּוֹרְמִים לָהֶם לְשִׁבַת מִעַבְדוּת הַכְּפִיָּה שְׁלָהֶם!"

⁶ בַּיּוֹם הַהוּא צִוָּה פְּרַעַה אֶת הַמַּפְקָחִים עַל הָעַם וְאֶת פְּקִידָיו וְאָמַר: ⁷

"אל תוסיפו לתת לעם תבן להכנת הלבנים כמו שעשיתם בעבר. הם ילכו ויאספו לעצמם תבן.⁸ אבל דרשו מהם את אותה כמות קצובה של הלבנים שהכינו בעבר, ואל תגרעו ממנה. עצלנים הם, ולכן הם צועקים ואומרים: 'הרשה לנו ללקת ולזבח לאלהינו.'⁹ תהיה העבודה כבדה על האנשים כדי שיעסקו בה, ולא יהיה להם פנאי לעסק בדברי שקר."¹⁰ אז יצאו מפקחי העם ופקידיו אל העם ואמרו: "כך אומר פרעה: 'אני לא אמשיך לתת לכם תבן.¹¹ לכו וקחו לעצמכם תבן מכל מקום שתמצאו, אבל לא יפחת דבר מעבודותיכם."¹² העם התפזר בכל ארץ מצרים לקושש קש כדי להכין את התבן.¹³ המפקחים האיצו בהם ואמרו: "השלימו את הכמות היומית של עבודתכם, כפי שעשיתם כאשר היה לכם תבן."

¹⁴ המשגיחים של בני ישראל, אשר מנו על ידי המפקחים של פרעה, הכו ונשאלו: "מדוע לא השלמתם גם היום וגם אתמול את המכסה הקצובה לכם להכנת לבנים כמו בעבר?"¹⁵ באו המשגיחים מבני ישראל אל פרעה, צעקו בפניו ואמרו: "למה אתה עושה כך לעבדיך?¹⁶ לא נתן תבן לעבדיך ואומרים לנו להכין לבנים. והנה עבדיך סופגים מכות, בעוד בני עמך הם האשמים בכך."¹⁷ ענה להם פרעה: "עצלנים אתם, עצלנים! לכן אתם אומרים: 'הרשה לנו ללקת ולזבח ליהוה!'¹⁸ וכעת, לכו לעבד! לא ינתן לכם תבן, אבל אתם תעמדו במכסת הלבנים!"¹⁹ המשגיחים מבני ישראל הבינו שמצבם רע כי נאמר להם: "אינכם יכולים להפחית בכמות הלבנים היומית."²⁰ כאשר יצאו מפרעה הם פגשו את משה ואת אהרן עומדים לפניהם.²¹ אמרו להם המשגיחים: "מי יתן ויהוה יראה אתכם וישפט אתכם על שהבאשתם את ריחנו בעיני פרעה ובעיני עבדיו, וכך נתתם חרב בידם כדי להרג אותנו."

²² שוב משה אל יהוה ואמר: "אדוני, למה גרמת רעה לעם הזה? למה

שְׁלַחַת אוֹתִי? ²³ מֵאֵז שִׁבַּאתִי אֶל פְּרַעֲהַ כְּדִי לְדַבֵּר בְּשִׁמְךָ הוּא הֵרַע לָעַם
הַזֶּה. כָּלֵל לֹא הִצִּילְתָּ אֶת עַמְּךָ."

¹ אֵז אָמַר יְהוָה אֶל מֹשֶׁה: "כַּעֲת תִּרְאֶה אֶת מָה שֶׁאֶעֱשֶׂה לְפְרַעֲהַ. כִּי יָד
חֲזָקָה תִּתְּאֶלֶךְ אוֹתוֹ לְשַׁלַּח אוֹתָם, וְיָד חֲזָקָה תִּתְּאֶלֶךְ אוֹתוֹ לְגַרֵּשׁ אוֹתָם
מֵאֶרְצוֹ."